

STRUKOVNI SINDIKAT DOKTORA MEDICINE REPUBLIKE SRPSKE
CESI-ČLAN

Broj: 148 / 25
Dana: 22.12.2025.godine

РЕПУБЛИКА СРПСКА
УСТАВНИ СУД
Број: У-132/25
Датум: 22.12.2025.
БАЊА ЛУКА

USTAVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE

- INICIJATIVA -
- za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti -

Predlažem da Ustavni sud Republike Srpske pokrene postupak za ocjenu ustavnosti člana 131. stav 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj:57/2022. i 62/2025) koji glasi:

„Zdravstveni radnik iz stava 1. ovog člana može obavljati zdravstvenu djelatnost sa punim radnim vremenom u zdravstvenoj ustanovi do navršenih 68 godina života.“

Osporena odredba nije u saglasnosti:

sa članom 10. Ustava Republike Srpske koji glasi: „Građani Republike su ravnopravni u slobodama, pravima i dužnostima, jednaki su pred zakonom i uživaju istu pravnu zaštitu bez obzira na rasu, pol, jezik, nacionalnu pripadnost, vjeroispovjest, socijalno porijeklo, rođenje, obrazovanje, imovno stanje, političko i drugo uvjerenje, društveni položaj ili drugo lično svojstvo.“

sa članom 39. Ustava Republike Srpske koji glasi: „Svako ima pravo na rad i slobodu rada. Prinudni rad je zabranjen. Svako je slobodan u izboru zanimanja i zaposlenja i pod jednakim uslovima mu je dostupno radno mjesto i funkcija. Zaposlenima može prestati radni odnos protivno njihovoj volji na način i pod uslovima koji su utvrđeni zakonom i kolektivnim ugovorom.“

sa članom 48. Ustava Republike Srpske koji glasi: „Prava i slobode zajamčeni ovim ustavom ne mogu se oduzeti ni ograničiti. Obezbeđuje se sudska zaštita sloboda i prava zajamčenih ovim ustavom. Ko se ogriješio o ljudska prava i osnovne slobode zajamčene ovim ustavom, lično je odgovoran za to i ne može se pravdati ničijim naređenjem.“

Iz osporene odredbe proizilazi da zdravstveni radnik koji završi prvi ciklus akademskog ili strukovnog studija i stekne odgovarajuće akademsko ili strukovno zvanje, te koji završi integrisani akademski studij petog i drugog ciklusa iz oblasti medicine, stomatologije, farmacije i medicinske biohemije i stekne odgovarajuće akademsko zvanje, te ima položen stručni ispit za rad u zdravstvenim ustanovama u Republici i licencu nadležne zdravstvene komore u Republici (u daljem tekstu:zdravstveni radnik), može da obavlja zdravstvenu djelatnost sa punim radnim vremenom u zdravstvenoj ustanovi do navršenih 68 godina života.

Navedena odredba predstavlja neopravdanu i diskriminatornu razliku u odnosu na druge profesije i opšta radna prava.

Članom 47. stav 2. Zakona o sudovima Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj:37/12, 14/14, 44/15, 39/16, 100/17) propisano je da je starosna dob za obavezan odlazak u penziju za sve sudije 70 godina života.

Članom 104. stav 1. i stav 2. Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 67/20. i 107/24) propisano je da nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi na kraju akademske godine u kojoj je navršio 68 godina života, a izuzetno redovni profesor može biti

ugovorno angažovan u nastavi do godinu dana, na prijedlog senata visokoškolske ustanove, ukoliko po prethodno raspisanom konkursu nije izabran odgovarajući kandidat, sa mogućnošću produženja do kraja akademske godine u kojoj je navršio 70 godina života po istoj proceduri.

Zdravstveni radnici koji napune 68 godina, a i dalje su radno sposobni i licencirani od strane nadležne komore su onemogućeni da obavljaju djelatnost samo zbog starosti. Ukoliko zdravstveni radnik zadovoljava sve provjere sposobnosti i stručnosti, a pri tom ne može da radi u oblasti zdravstvene djelatnosti, time su mu ograničeni pravo na rad, te je stavljen u neravno pravan položaj u odnosu na sudije i profesore, čime je prekršen princip jednakosti pred zakonom.

Ograničavanje prava na rad zdravstvenim radnicima u odnosu na druge visokoobrazovne struke nije proporcionalno niti opravdano. Nema veće opasnosti niti manje stručnosti zdravstvenih radnika te starosti u odnosu na sudije ili profesore, naročito imajući u vidu da iskustvo starijih zdravstvenih radnika predstavlja neophodnost i važan javni interes u zdravstvenom sistemu koji se suočava sa hroničnim nedostatkom visokokvalifikovan kadra. Ukoliko zdravstveni radnik ima opštu radnu sposobnost i važeću licencu (koja je predmet kontinuirane provjere), nema osnova da mu starosno ograničenje za rad bude 68 godina života.

Zdravstveni radnici sa visokim obrazovanjem su diskriminisani i u odnosu na zdravstvene radnike sa srednjim obrazovanjem, kojima nije zabranjeno da nakon 68. godine života obavljaju zdravstvenu djelatnost sa punim radnim vremenom u zdravstvenoj ustanovi (član 131. stav 2. Zakona o zdravstvenoj zaštiti).

Zdravstveni radnici sa visokim obrazovanjem kada napune 68 godina života i dalje mogu da rade, ali ne u oblasti zdravstva. To ih stavlja u neravno pravan položaj na tržištu rada, jer ne mogu konkurisati na poslove za koje su kvalifikovani, već za druge poslove za koje nemaju kvalifikaciju, te je ishod zaposlenja neizvjestan.

Članom 14. Evropske konvencije o ljudskim pravima propisano je da uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su pol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovjest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status.

Diskriminacija postoji kada se pojedinci u relativno sličnim situacijama tretiraju različito bez objektivnog i razumnog opravdanja. Doktori medicine su kao i sudije ili redovni profesori nosioci visokih akademskih zvanja i obavljaju poslove od posebnog javnog interesa. Postavljanje granice od 68 godina života za obavljanje zdravstvene djelatnosti za doktore medicine, dok za sudije i profesore ta ista granica je 70 godina života, predstavlja neopravdanu razliku u tretmanu zasnovanu isključivo na profesiji i starosti, što je suprotno prethodno navedenoj odredbi Konvencije.

Zdravstveni radnici sa visokim obrazovanjem su osporenim odredbom diskriminisani u odnosu na drugi visokoobrazovni kadar (sudije, profesori u visokoškolskim ustanovama) i zdravstvene radnike sa srednjim obrazovanjem po osnovu starosne dobi bez osnovanog opravdanja, te im nakon 68. godine nije pod jednakim uslovima dostupno radno mjesto i funkcija. Smatramo da osporena odredba nije u saglasnosti sa Ustavom Republike Srpske pa predlažemo da Ustavni sud Republike Srpske u skladu sa tim donese odgovarajuću odluku.

PREDSJEDNIK

dr Jovica MIŠIĆ